

1. Rozhovor

! TIP. Je-li to možné, osvědčuje se rozhovor se žákem vést za přítomnosti dvou vyučujících. Jeden vyučující je aktivní a vede rozhovor, udržuje se žákem oční kontakt a pokládá doplňující otázky, zatímco ten druhý může klidně sedět trochu stranou a dělat poznámky do záznamového archu.

Rozhovor se skládá ze dvou částí:

1.a Otevřené otázky, jejichž prostřednictvím se se žákem zároveň seznámíme. Jednotlivé kategorie je možné hodnotit na škále 0–1–2 body a zároveň si zapisovat detaily z ústního projevu. V této části je možné získat maximálně 72 bodů

Sledujeme, jestli žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí otázce a srozumitelně věcně reaguje (přízvuk nevadí, nebrání-li porozumění obsahu) • mluví gramaticky správně (předložky, koncovky...) • používá vhodnou slovní zásobu Sledujeme, jestli: <ul style="list-style-type: none"> • musíme žákovi pomáhat a přizpůsobit se mu (mluvit pomaleji, opakovat / přeformulovat otázku) 					
Typ otázky	Porozumění otázky/instrukci	Srozumitelná reakce	Gramaticky správné	Vhodná slovní zásoba	Poznámky
Pozdrav (<i>jak zareaguje...</i>)	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	
Jak se jmenujete?	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	
Odkud jste?	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	
Jak dlouho bydlíte v České republice?	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	
Bydlel/a jste někdy jinde než v ČR?	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	
Už jste chodil/a do české školy? Jak dlouho?	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	
Mluvíte doma česky?	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	
Co vás ve škole baví? Co máte rád/a?	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	
Co děláte, když nejste ve škole?	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	
Počet bodů / 72					

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

1.b Popis obrázku. Jednotlivé položky, které pozorujeme a hodnotíme, jsou uvedeny v posledním sloupci tabulky.

Je pochopitelně možné zvolit i jiný obrázek, ale hlídáme si přitom:

- aby téma bylo dostatečně vztaženo k životu žáka,
- aby se na obrázku něco dělo, ale zároveň nebyl chaotický,
- aby se na základě obrázku daly položit různé typy otázek.

<i>Předkládáme žákovi obrázek.</i>					
	Ideální odpověď	Reálná odpověď	Hodnocení	Poznámky	
Co je na obrázku? Řekněte a ukažte.	Škola, třída, žák, lavice, dveře, batoh, skříň, pravítko, světlo, knihovna...	 / 8		Za dostatečnou odpověď považujeme min. 8 slov z různých oblastí.
Kde je mapa?	Mapa je vzadu / na zdi.	 / 3		Ověřujeme porozumění otázky / schopnost popsat místo / gramatickou správnost.
Kde je učitel? Co asi dělá?	Učitel není ve třídě. Asi je v kabinetě nebo na záchodě.	 / 2		Sledujeme, zda žák dokáže adekvátně reagovat / rozvíjet hypotézy.
Najděte na obrázku: • někoho, kdo čte • dveře • něco kulatého		 / 3		Stačí, když ukáže.
Kolik žáků sedí v řadě u okna?	pět	 / 2		Ověřujeme porozumění otázky / znalost čísel.
Co dělají žáci ve třídě? Pojmenujte min. 3 aktivity.	Sedí, mají přestávku, jsou ve škole, čtou si, odpočívají...	 / 6		Díváme se na lexikální šíři / gramatickou správnost.
Co dělá žák v první lavici u dveří?	Hází vlašťovku. / Hází nějakou věc, ale nevím, jak se to řekne česky.	 / 2		Sledujeme, jestli a jak žák využívá kompenzační strategie. Rozumí otázce, neumí to sice pojmenovat přesně, ale snaží se použít jiná slova?
Počet bodů / 26					
Počet bodů celkem / 98					

Vyhodnocení:

- a. **Pokud žák získá méně než 68 bodů, bude potřebovat intenzivní podporu v jazyce se zaměřením i na komunikační dovednosti.** Takový žák (přibližně na úrovni A0-A1) neodpoví na všechny otázky (protože některým nerozumí), pokud reaguje, většinou není jeho výpověď gramaticky správná a používá pouze základní slovní zásobu. Silný přízvuk může bránit porozumění.
- b. **Pokud žák získá 68 bodů a víc (70 %), dokáže se dorozumět v základních oblastech, a proto bude nutné se zaměřit na analýzu jeho potřeb v dalších dovednostech** (gramatika, psaní, čtení s porozuměním), které se nacházejí v dalších částech testu.

Pokud děláme rozhovor u žáků, kteří budou později společně docházet na výuku ČDJ, je možné problematické jevy seskupit podle toho, jak moc byly frekventované, a vytvořit z nich základ pro tematické minilekce, které budeme do hodin ČDJ pravidelně zařazovat bez ohledu na aktuálně probírané učivo. **Primárním kritériem pro výběr je frekvence jevů, ale také to, jak moc znesnadňují porozumění.**